

i Brachrogges Madrigaletter, förutom »Pratum» utgöra allt det man känner till av Pedersøns kompositioner. Madrigalerna äro utpräglat italienska. Rytmiken livligare och mera lekande. Kromatik användes på ett långt friare sätt än i »Pratum» och dissonanser med större djärvhet. Konstnärligt sett väga dessa madrigaler tungt i Mogens Pedersøns alstring. De äro tekniskt fullödiga, personliga i uttrycket och röja en förnämlig smak. Uppskattningen av Mogens Pedersøn som komponist och konstnär har varit varierande. Otivelaktigt är han en av de få verkligt betydande kompositörer Danmark ägt före Buxtehude.

Det nu utgivna samlingsverket är ur alla synpunkter synnerligen förnämligt, icke minst typografiskt. Utgivare och förläggare kunna med skäl vara stolta och de kyrkomusikaliskt intresserade tacksamma över dess tillkomst. Dr. Jeppesen inleder verket med ett synnerligen gediget historiskt och kritiskt företal, på vilket för övrigt denna framställning grundar sig. Det skulle vara särdeles tacknämligt om Mogens Pedersøns verk bleve tillgängliga med svenska texter — översättningen vållar ringa svårigheter — samt försedda med »modernerna Schlüsseln», vilket ju de tyska förlagen numera allmänt tillämpa i sina nyare upplagor av gamla mästare. Det vore en uppgift, som skulle hedra våra musikförläggare.

Justus Silbermann.

Meddelande från K. S .V:s orgelråd.

I en tid av stor kyrkomusikalisk livaktighet har så småningom intresset på ett annat sätt än förut kommit att riktas mot kyrkans eget instrument, kyrkorgeln. Ett allt starkare krav har börjat göra sig gällande, att kyrkorgeln i första hand skall vara ett gudstjänsten och kyrkorummet värdigt instrument. De strävanden, som söka tillgodose dessa krav, inrikta sin särskilda uppmärksamhet på det väsentliga för orgeln, själva tonen och de faktorer varav denna tonkvalitet är betingad. Med tillgodogörande av det moderna orgelbyggeriets landvinningar på det tekniska området vill man emellertid vad de nya orglarnas stämmor beträffar helst avstå från de romantiska tillsatser som länge varit alltför dominerande, och i deras ställe till flitigare användning återuppliva de för klangen utomordentligt viktiga övertonsstämmorna. De gamla orglarna vill man å andra sidan behandla med pietet och vördnad och undersöka deras värde och användbarhet som gudstjänstinstrument.

För att i någon mån kunna vara församlingarna till tjänst i orgelbyggnadsfrågor har Sällskapet Kyrkosångens Vänner (ordförande Biskop G. Aulén) vid sitt januarisammanträde i år tillsatt ett orgelråd bestående av oss tre undertecknade. Ehuru vi inse detta uppdrags vanskligheter, vilja vi likväl efter bästa förmåga stå till tjänst med råd och upplysningar beträffande restaurationer, om- och tillbyggnader eller nybyggnader. Ev. inkommande förfrågningar behandlas och sedermera lämnade

förslag avgivas av oss tre gemensamt. Vi bedja emellertid få meddela, att vi för frågornas möjligast allsidiga belysning ämna stå i förbindelse med såväl in- som utländska fackmän. Endast en ringa avgift, avseende att täcka de direkta omkostnaderna för förslags utarbetande, kommer att uttagas av uppdragsgivande församling. Vid restauration eller om- och tillbyggnad utföres, där så är nödvändigt eller där det eljest är önskvärt, inventering på ort och ställe efter av församling erhållet uppdrag, som honoreras efter förut uppgjord överenskommelse. Vi anse det viktigt att betona, att vi icke vare sig ekonomiskt eller på annat sätt äro bundna vid någon in- eller utländsk orgelbyggarefirma.

Förfrågningar kunna sändas till någon av oss undertecknade (dock icke till Lic. B. Wester under utländsk studieresa 15 mars—20 april).

Henry Weman.

Domkyrkoorganist, Uppsala.

Bertil Wester.

Fil. Lic. Karlavägen 70, Stockholm.

Waldemar Ahlén.

Organist i S:t Jakobs kyrka, Stockholm. Adr. Uplandsgatan 43, 3 tr.

Meddelande från koralsakkunniga.

Undertecknade, som erhållit i uppdrag att såsom sakkunniga verkställa utredning rörande behovet av alternativa melodier till Nya Ps., få härmed till intresserades kännedom meddela, att melodiförslag (harmoniserade) kunna insändas till undertecknad W. Ahlén, adress Uplandsgat. 43, Stockholm, *före den 10 instundande mars.*

Psalmer, till vilka nya melodier *i första hand* önskas, äro 506, 547, 590, 594, 598, 654, 667 och 669 *men även* 502, 525, 533, 545, 575, 581, 584, 585, 589, 593, 603, 612, 625, 651 och 658.

Strängnäs, Upsala och Stockholm i februari 1934.

Gustaf Aulén.

Biskop,

ordf.

Henry Weman.

Domkyrkoorganist.

Waldemar Ahlén.

Organist i S:t Jacob,

sekr.

Aven om bland dessa Hultgrens bearbetningar knappast något är att hämta för svenska psalmboken skall dock villigt erkännas, att Hultgren hör till de bättre bland Gamla psalmbokens många bearbetare. Tyvärr är det emellertid icke bara bearbetningen av G. 402 som vanprydes av platheter. Jag antecknar s. 13, där det om Guds ord heter att det »blev satt av sätet», s. 19: »svett». Sådant får dock

icke skymma arbetets förtjänster. I allmänhet flyter versen väl och mången gång lyckas förf. ganska bra träffa den gamla psalmdiktningens tonfall. För enskild uppbyggelse är mycket att hämta ur det lilla häftet och för den som genom studium av G. lärt sig att älska den karolinska tidens psalm erbjuder Hultgrens arbete icke så litet av intresse.

Knut Peters.

Sammanträden.

Centralstyrelsen för Sveriges Allm. Organist- och Kantorsförening sammanträdde i Stockholm den 2—4 jan.

Till arbetsutskott omvaldes herrar Sjöberg, Brodin och Granér med herr D. Ahlén som suppleant. Meddelades att K. Maj:t bifallit Centralstyrelsens anhållan om kollekt i rikets alla kyrkor under år 1934 för föreningens understödsverksamhet för oförsörjda änkor och barn efter i svenska kyrkan anställda organister och kantorer. Utgivandet av den tidigare beslutade preludiesamlingen begynner med ett första häfte under våren. Till ombud i centralrådet för Sv. Kyrkosångsförbund valdes hr Granér med hr Brodin som suppleant. Nästa årssammanträde hålles i Stockholm den 2—4 jan. 1905.

Sekr.

Sveriges Kyrkosångsförbunds Centralråd hade ordinarie årssammanträde i Stockholm den 9 jan. 1934. Ordf. och v. ordf.-kassaförv. omvaldes (F. M. Allard, H. Colleen). Till sekreterare efter L. Lindhagen, som av sagt sig, utsågs kantor R. Forssman, Bettna. Centralrådets räkenskaper för 1934 godkändes, och ansvarsfrihet beviljades. En motion om sammanslagning mellan K. S. V. och K. S. F. bordlades i avvaktan på den utredning som igångsatts av K. S. V:s Centralkommitté.

En motion om upphörande av K. S. V:s och Organist- & kantorsförenings representantskap i Centralrådet utsändes med tillstyrkan till avdelningarna. Till Centralrådet anmäldes bildandet och anslutning till Sveriges Kyrkosångsförbund av Stockholms Kyrkosångsförbund. Härmed torde medlemssiffran närma sig 9,000.

Från Kyrkosångens vänners årsmöte i Stockholm den 8 januari 1934.

För den som älskar sången i Sveriges kyrka och allt vad därtill hörer och som är lycklig att tillhöra K. S. V. i vårt land och dess centralkommitté, emotses varje årsmöte med spänd förväntan och med stor glädje. Det gamla 40-åriga K. S. V., som under långa år utträttat så mycket för vårt svenska gudstjänstliv, känner starkt, hur det lever med ett fast grepp i nuet och med tro på framtidens uppgifter. Under biskop Auléns ledning känna vi starkt »luft under vingarna» och arbetsuppgifterna svälla mer och mer. De olika sektionerna för liturgi, församlingsång, orgel, kyrklig skrud och prydnung vaka över vad som händer och sker och det levande intresse som besjalar ledningen i dessa sektioner lämnar oss för varje år digra och innehållsrika rapporter och därjämte värdefulla uppslag att

diskutera och förverkliga. Jag nämner t. ex. Waldemar Ahléns förslag till ett Kyrkosångens Väners orgelråd, som omedelbart accepterades och som vill stå till tjänst, när det blir fråga om nybyggnad och renovering av kyrkorglar, uppgörande av förslag till orgeldisposition eller utarbetande av program för nybyggnad av orglar. Jag nämner de uppåt 400 nya koralmelodier, som genom centralkommitténs försorg överlämnats till 1933 års koralkommitté som ett rikhaltigt material för dess viktiga värv. Jag nämner de kyrkomusikaliska kurser i stiftet, bakom vilka Centralkommittén står stödande och uppmantrande. Mycket annat vore att tillägga. Och hur mycket vore inte att nämna ur K. S. V:s »levande förflutna», om liturgi, koral och hymn, varpå hela vårt gudstjänstliv nu lever.

Men framförallt tänker jag på den andemening, som ligger bakom all strävan: att taga arvet från våra fäders kyrka, införliva det och smälta det samman med vår egen tids mentalitet och stilkänsla, att binda samman till en enhetlig svensk kyrkostil — på en gång bunden och fri. Lyhörd inför det gångna, lyhörd inför det närvarande och detta är ett behov av nöden, som K. S. V. känner. Sveriges kyrka är vid och rymlig och hög, dess gudstjänst skall vara gjuten i en ädel form, i en svensk kyrkostil, förankrad icke i tidens fladdrande skiftningar, icke i en löslig komposition utan i en form, som i allt samlar, stillar, helgar själens umgånge med Gud, och som koncentrerar allt på detta enda: Mötet mellan Gud och

människan. Och där ha vi att lära mera av det gångna än av det närvarande — utav tider då förtrogenheten med den Helige var starkare än nu. Utan att därför på något sätt behöva tala med Honom på ett annat språk än vårt eget.

Så känner K. S. V. som sin djupaste uppgift att verka för att allt som försiggår inom helgedomens murar, vare sig det gäller gudstjänst, förrättning eller annat, må försiggå enligt de krav som måste gälla för svenskt gudstjänstliv.

I den andan arbetas det. Och under den synpunkten falla de speciella uppgifter, som ligga oss före. Så när det, som nu vid senaste årsmötet, gäller frågor om morgonböner i skolorna, den nyinrättade organistexamen och erfarenheter därav, om den kyrkomusikaliska undervisningen för blivande präster, om den förestående handboksrevisionen, om koralbokskommittén och om allt som faller inom de olika sektionernas arbetsområden.

Och i allt detta arbete stå högt kvalificerade personer till förfogande. Centralkommittén kallar ständigt »speccialister» som adjungerade ledamöter, vilket skänker trygghet åt arbetet och sakkunskap i behandling av ärendena.

K. S. V:s strävan kan sammanfattas i detta: Att verka i det yttre för en kyrklig stil som gjuter det bästa gamla i det bästa av det som hör vår egen tid till. Att i det inre verka för att fylla kyrkans former med anda och liv. I den andan gick också det senaste årsmötet, av mer än en deltagare i tacksamt minne bevarat.

Gabriel Grefberg.

Meddelanden.

Examinanderna från Kungl. Musik-konservatoriet: Högre organistexamen: Folke Brundin, Ivar Persson, Torsten Sonnander, Georg Sylvan och Einar Wallvik.

P. A. Bergs jeton för organistelever har tilldelats Einar Wallvik.

Kantorsexamen har avlagts av: Gunnar Bruhn, Folke Brundin och Bengt Eriksson.
